

ГЕНДЕРНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СОЦІУМУ: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ

Актуальність дослідження проблем модернізації українського соціуму, в контексті забезпечення сталого соціально-економічного розвитку, визначена активним впровадженням гендерної політики. Слід підкреслити, що пріоритетність модернізації має визначатися не тільки техніко-технологічними змінами (П. Друкер, Й.Шумпетер), а й вирішенням проблеми гендерного дисбалансу в соціально-економічній сфері (Г. Бондар, К. Карпенко).

Україна на сучасному етапі соціально-економічних перетворень потребує активного впровадження дієвих заходів державної соціальної політики, що націлені на забезпечення гендерної рівності (рівність прав і свобод людини/громадянина, незалежно від статі, визначається і гарантується Конституцією України), подолання сталих патріархальних стереотипів, вирішення проблеми неоднакових можливостей жінок і чоловіків щодо професійної представленості в структурах влади, у сферах охорони здоров'я, освіти, формування доходів. Такий перехід має бути раціонально осмисленим, як умова загальнолюдського руху до демократизації, гуманізації суспільного життя, безпеки людського розвитку в соціальній державі.

На думку вітчизняних дослідників (Т. Журженко, Ю. Саєнко, В. Стешенко, Л. Чуйко), хворобливий стан невизначеності, наявність протиріч між законодавчим закріпленням принципів гендерної рівності та реальними соціальними процесами, що характеризуються збереженням гендерних диспропорцій практично у всіх сферах життєдіяльності сучасного українського соціуму призвели до глибокої економічної кризи, бідності, неповної зайнятості, низьких стандартів оплати праці, демографічної кризи, надзвичайно високого рівня смертності населення працездатного віку. Відповідно до статистичних даних у більшості випадків заробітна плата чоловіків вища ніж у жінок. На жаль, незважаючи на високу професійну й освітню підготовку жінки переважно перебувають на нижчих посадах, що потребують нижчої кваліфікації і, відповідно, менше оплачуються. Як наголошує експерт УІДЕ Р. Старовойтенко: "Підвищення мінімальної зарплати до 3200 гривень не вирішує проблеми бідності працюючого населення, натомість зростають ризики інфляції", що неминуче призведе до скорочення соціальних програм, зокрема, зорієнтованих на потреби сім'ї. Відтак, можна зробити висновок, постійні затримки виплати заробітної плати об'єктивно ускладнюють становище жінки на ринку праці України. Найбільш трагічним аспектом нашого дослідження є те, що "наведені вище фактори мають негативний вплив на стан здоров'я молоді. Саме від їх вирішення

багато в чому залежить майбутнє нації, подальший розвиток держави, її життєздатність і безпека” [1, с.5].

Керуючись гендерними ідеями соціальної рівності, слід замислитися над системою цінностей і регулятивів, як головної детермінанти успішної реалізації державної стратегії гендерного перетворення на засадах оновлення суспільної та політико-владної системи, зокрема об'єднанні інтелектуальних здібностей жінок і чоловіків в процесі модернізації й забезпеченні сталого суспільного розвитку в Україні [2].

Література:

1. Алексеевко А. Здоровье молодежи Украины в зеркале современных социально-экономических проблем / А. Алексеевко // Філософія виживання: здоров'я молоді – майбутнє нації. Матеріали міжрегіональної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених, присвяченої 205-й річниці заснування ХНМУ (20 квітня 2010р.): зб. наук. праць. – Харків, ХНМУ, 2010.

2. Кучера Т. Проблема гендерної рівності в сучасному українському суспільстві / Т. Кучера // Гендер. Екологія. Здоров'я. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (22 квітня 2015р., М. Харків): Зб. наукових праць. – Харків: ХНМУ, 2015. – 280 с.

Лантух А. П.¹, Меркулова Н. Ф.,²Терьошин В. О.³,
НФаУ¹, ХНМУ^{2,3}

МЕДИЧНА ЕКОЛОГІЯ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

Зниження ефективності «гіппократівської» моделі медицини викликає до життя нові орієнтири на саморегулятивно-профілактичну модель, на новий вектор розвитку в охороні здоров'я, який вимагає і нові принципи, а саме 1) лікування не хвороби, а всього організму; 2) використання в процесі оздоровлення факторів середовища; 3) рівноправну участь лікаря і пацієнта в процесі лікування; 4) навчання кожної людини здоров'ю, тобто біологічним законам управління організмом і методів їх використання. Однак, розвиток медицини йде інтенсивно і сьогодні в надрах саморегулятивно-профілактичної моделі медицини закладаються основи для взаємодії, зокрема, з медичною екологією. Медична екологія (екологічна медицина) – новий напрямок медичної науки, що розглядає взаємодію між факторами ризику зовнішнього середовища і здоров'ям людини. Медична екологія – це комплексна наукова дисципліна, яка розглядає всі аспекти впливу навколишнього середовища на здоров'я населення з центром уваги на середовищних захворюваннях. Це - розділ антропоєкології і напрямок у сучасній профілактичній медицині, що аналізує зв'язки і залежність суспільного здоров'я і його відхилень від факторів навколишнього природного, соціального і техногенного середовища Медична екологія намагається встановити причину захворювань у безпосередньому зв'язку із навколишнім середовищем, при цьому враховується велика різноманітність екологічних